

กระทรวงการต่างประเทศจัดเวทีเสวนาต่อเนื่องเพื่อกระตุ้นการรับรู้เรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือเออีซี ที่ใกล้เข้ามาเรื่อยๆ

เมื่อสัปดาห์ก่อน ร่วมกับสมาคมมิตรภาพไทยและเพื่อนบ้านอาเซียนทั้ง 4 ชาติ ได้แก่ กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม จัดเสวนาในหัวข้อ “บ้านใกล้เรือนเคียง: รู้เขาเพื่อก้าวข้ามอดีต” เพื่อพิจารณาทัศนคติและมุมมองของไทยที่ควรมีต่อเพื่อนบ้าน

ศต.ดร.ศานติ ภักดีคำ ผู้เชี่ยวชาญด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมกัมพูชา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มองว่าความขัดแย้งของไทยกับกัมพูชา ปัญหาสำคัญที่สุดเรื่องหนึ่งคือ ภาษา สะท้อนถึงวัฒนธรรม และความเกี่ยวพันด้านประวัติศาสตร์

เช่น ภาษากัมพูชาถิ่นไทย “โมะชีบาย” ที่แปลว่า มากินข้าวกัน หากไปพูดกับคนในกัมพูชา ถือเป็นคำหยาบ เนื่องจาก “ชี” เป็นคำที่ใช้กับสัตว์เครื่องจลนเท่านั้น ขณะที่คนไทยชอบเรียกคนกัมพูชา ว่า เขมร เสียลงไปคล้าย

รู้เขารู้เราเข้าใจอดีต ไทยกับ4ชาติเพื่อนบ้าน

สก๊อป WIFI

คำว่า กมม แปลว่า เด็ก จึงถือเป็นปัญหาในระดับประชาชนต่อประชาชน

นอกจากนี้สิ่งที่นำไปสู่ความขัดแย้งจริงๆ นั้น ไม่ใช่ข้อเท็จจริงทางด้านประวัติศาสตร์ แต่เป็นตำราแบบเรียน เชื่อมโยงกับนโยบายและความเป็นรัฐชาติ แบบเรียนของกัมพูชาถูกกำหนดให้มีตัวร้ายทางประวัติศาสตร์ เช่น ไทย คนกัมพูชาเคยมีคำเรียกคนไทยว่า “เขียม” คือสยาม แปลว่า โจร

ลักษณะเช่นนี้ต้องเข้าใจกัมพูชาเพราะยังอยู่ในช่วงฟื้นฟูจากสงคราม ดังนั้นตำราเรียนต้องถูกกำหนดเพื่อสร้างความเป็นชาติเช่นเดียว

กับแบบเรียนชาตินิยมของไทยมีกระแสมติผลผลิตซ้ำเกี่ยวกับพม่าว่ามารุกรานกรุงศรีอยุธยา

รศ.ดร.ศุภชัย สัมพันธ์บุคย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านลาว คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กล่าวว่า ปัญหาหลักเกิดจากทัศนคติของไทยต่อคนลาว ที่เห็นชัดที่สุด คือเรื่องของความไม่เท่าเทียม สะท้อนออกมาจากวาทกรรม “บ้านที่เมืองน้อง” ซึ่งชาวลาวไม่นิยมและต้องการให้เรียกว่า “บ้านใกล้เมืองเคียง” มากกว่า เรื่องนี้ไม่ได้มองว่าลาวคิดมาก แต่สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องที่ผูกโยงมาจากอดีต

ทั้งหมดนี้เนื่องมาจากการไม่เข้าใจผู้คนของลาว ซึ่งมีความซับซ้อนมากขึ้นเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงการปกครอง การมองที่ถูกต้องจะต้องไม่เหมารวม รวมทั้งคนไทยถูกแยกออกจากคนลาวในระดับที่เป็นผู้ที่มีบทบาทในการกำหนดทิศทางพัฒนาประเทศในปัจจุบันมานานกว่า 30 ปี เนื่องด้วยความแตกต่างด้านอุดมการณ์การเมือง ซึ่งทำให้คนลาวในปัจจุบันมีความคิดที่เปลี่ยนไป

คนไทยจำเป็นต้องมองคนลาวที่คนรุ่นใหม่ซึ่งสำคัญมาก ปัจจุบันลาวมองไทยว่าเป็นสะพานไปสู่ความเป็นโลกาภิวัตน์ คนลาวและรัฐบาลลาวในปัจจุบันจึงเป็นผู้ที่ไม่ได้มีความอาฆาตมาดร้ายกับไทย เมื่อไทยและลาวสามารถที่มีเป้าหมายร่วมกันข้างหน้าได้ อดีตก็จะค่อยๆ ถูกให้ความหมายไปในทางที่ดีขึ้น

ข านความสัมพันธ์ของไทยกับพม่า พล.วิรัช นิยมธรรม รองคณบดีฝ่ายวิจัย และวิเทศสัมพันธ์ และผู้อำนวยการศูนย์พม่าศึกษา มหาวิทยาลัยธนบุรีกล่าวว่า พงศาวดารของพม่านั้นไม่เหมือนกับของไทยที่ถูกตีความให้พม่าเป็นศัตรู แต่กลับกัน พม่ามองพงศาวดารในแง่ของการสร้างชาติ เป็นเรื่องของความยิ่งใหญ่ของกองทัพพม่า การต่อสู้กับชาติ

ล่าอาณานิคม และมองไทยเป็นเพียงฐานอารยธรรมหนึ่งที่เคยถูกพม่าตีไป และมองว่าอารยธรรมเหล่านี้มีบุญคุณต่อพม่า เพราะได้นำเอาวัฒนธรรมและสิ่งดีงามเข้ามาแพร่หลายในพม่า

แต่ภาพเหล่านี้เปลี่ยนไปตั้งแต่ปี 2543 เป็นต้นมา หลังปัญหาพิพาทชายแดนไทยกับพม่าลุกลามรุนแรง นำไปสู่

การสร้างตำราที่นำภาพอดีต ยุคสงครามเย็น และความขัดแย้งกับไทยเรื่องชายแดนมาผสมกันภาพพจน์ของไทยกลายเป็นประเทศที่เกรงชอบคุกคามประเทศเพื่อนบ้าน

ปัจจุบันพม่ามองไทยว่าเป็นตลาดที่สำคัญทางเศรษฐกิจและเป็นรายได้เข้าประเทศ คนรุ่น

ใหม่ของพม่านิยมเรียนภาษาไทยมากขึ้น ขณะนี้ได้รับการเลื่อนเป็นหลักสูตรปริญญาตรี และเด็กเรียนดีมักจะเรียนภาษาไทย สะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมของคนไทย

โจทย์เชิงนโยบายที่สำคัญที่สุดคือ การปรับเปลี่ยนคนรุ่นใหม่ของไทยเพื่อให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นไม่ว่าทัศนคติและการวางพื้นฐานให้คนรุ่นใหม่

ทักษะชีวิตและอาชีพแบบพหุวัฒนธรรม ซึ่งทั้งหมดจะต้องทำอย่างเป็นระบบและมีแนวทางที่ชัดเจน คือ การผลักดันไปสู่แวดวงการศึกษา นักการเมือง สื่อมวลชน เป็นต้น

ปี ดท้ายที่ความสัมพันธ์ไทยกับเวียดนาม ดร.ธัญญาทิพย์ ศรีพนา ผู้เชี่ยวชาญด้านเวียดนามและอินโดจีน สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกล่าวว่า เป็นความสัมพันธ์ที่ก้าวข้ามอดีตไปแล้ว นับตั้งแต่ยุคสิ้นสุดสงครามเวียดนามที่ส่งผลให้มีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับสหรัฐอเมริกา แต่ในที่สุด เวียดนามหลุดพ้นจากความบาดหมางในอดีตและมุ่งไปที่เป้าหมายในอนาคตแทน คือ ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจผ่านการเชื่อมสัมพันธ์ ไม่ดีกับประเทศไทย เป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญ ไม่เว้นแม้แต่กับ

สหรัฐและไทยด้วย

แม้เวียดนามยังมีเรื่องติดใจไทยในอดีต เกี่ยวกับเรื่องการจัดการคนเวียดนามในไทย การสู้รบในสงครามเวียดนาม แต่ปัจจุบันสองประเทศปรับความสัมพันธ์เรื่อยมาจนเกิดการแลกเปลี่ยนการเยือนของนายกรัฐมนตรีสองฝ่ายเมื่อ พ.ศ.2535 ซึ่งความ

สัมพันธ์พัฒนาไปในทางที่ดีมาก จนอาจเรียกได้ว่าความสัมพันธ์ไทย-เวียดนาม ดีกว่าความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้านทั้ง 3 ประเทศในข้างต้น

สิ่งที่ไทยต้องระมัดระวังคือ การไม่ไปสะกิดเรื่องอ่อนไหวของเวียดนามที่สุด คือ การถูกใช้เป็นฐานในวิพากษ์วิจารณ์โจมตีเรื่องการเมืองภายในเวียดนาม